

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.261/2020/5.

A tanács tagjai: Farkas Attila a tanács elnöke
Dr. Gáspár Mónika előadó bíró
Dr. Csőke Andrea bíró

Az I. rendű felperes:

A II. rendű felperes:

A felperesek képviselője: Imre Ügyvédi Iroda

Az alperes:

Az alperes képviselője: dr. Kelemen Tímea ügygondnok

Az I. rendű alperesi beavatkozó:

A II. rendű alperesi beavatkozó:

A III. rendű alperesi beavatkozó:

A IV. rendű alperesi beavatkozó:

Az V. rendű alperesi beavatkozó:

Az alperesi beavatkozók képviselője: Dr. Kiser Dóra Ügyvédi Iroda

A per tárgya: változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I-II. rendű felperesek

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.21.090/2019/5. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Fővárosi Törvényszék 22.P.21.574/2019/5. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Az alperest képviselő ügygondnok felülvizsgálati eljárásban felmerült ügygondnoki díját 24.000 (huszonnégyezer) forintban állapítja meg.

Kötelezi az I. rendű és a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessék meg az alperes ügygondnoka részére a fent megállapított 24.000 (huszonnégyezer) forint ügygondnoki díjat.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes biztosítási és önszegélyező tevékenységet végző egyesület, felügyeletét a Magyar Nemzeti Bank látja el.
- [2] A Magyar Nemzeti Bank az alperesnél lefolytatott ellenőrzési eljárás eredményeként a 2017. november 28-án kelt H-JÉ-II-78/2017. számú határozatával visszavonta az alperes biztosítási tevékenység végzésére jogosító engedélyét, egyúttal felügyeleti biztos rendelt ki a biztosítási szerződésállomány átruházása céljából. Az alperes a Fővárosi Törvényszéken kezdeményezte a határozat bírósági felülvizsgálatát.
- [3] A Magyar Nemzeti Bank a 2018. május 10-én a H-JÉ-II-45/2018. számú határozatával - korábbi határozata hatályon kívül helyezésével - az alperes tevékenységi engedélyét 2018. május 11-ével visszavonta, egyúttal a biztosítottak érdekeinek védelme érdekében, az igazgatóság tagja jogait és kötelezettségeit gyakorló teljes jogkörű felügyeleti biztosnak rendelte ki az I. rendű felperest az alperes teljes biztosítási szerződésállományának átruházása sikeres lebonyolítása céljából szükséges intézkedések megtétele, továbbá az alperes biztosítási tevékenységének lezárásához kapcsolódó további feladatok ellátása érdekében. Az I. felperes a felügyeleti biztos feladatok ellátására a II. rendű felperest jelölte ki.
- [4] A Magyar Nemzeti Bank előző határozatán alapuló változást a Fővárosi Törvényszék 77.Pk.66.100/1991/165. számú végzésével az egyesület nyilvántartásába bejegyezte.
- [5] A Magyar Nemzeti Bank határozatának felülvizsgálatára kezdeményezett perben a bíróság a kereset kiterjesztésével támadott 2018. május 10-i határozat 4.a) alpontjának végrehajtását felfüggesztette.
- [6] Az alperes változásbejegyzési kérelmére - amelyet képviselőjében az I. rendű alperesi beavatkozó terjesztett elő - a Fővárosi Törvényszék a 77.PK.66.100/1991/184. számú végzésével a kért változásokat 2018. december 13-án a nyilvántartáson átvezette, a felügyeleti biztos képviselői jogának törlésével az I., II., III., IV., V. rendű beavatkozók képviselői jogát bejegyezte a nyilvántartásba.
- [7] A Magyar Nemzeti Bank 2018. december 15-i határozata (H-JÉ-II-88/2018.) az I. rendű felperes ismételt felügyeleti biztos kirendeléséről rendelkezett, amely alapján a Fővárosi Törvényszék 2018. december 19-én a II. rendű alperest képviselőként az alperes nyilvántartásába bejegyezte.

A felperesek keresete és az alperesek ellenkérelme

- [8] A felperesek keresetükben a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (a továbbiakban: Cnytv.) 46/A. §-a alapján kérték a Fővárosi Törvényszék 77.PK.66.100/1991/184. számú végzésének hatályon kívül helyezését, annak jogszabályba ütköző jellege miatt.
- [9] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és a másodfokú bíróság határozata

- [10] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [11] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [12] A jogerős ítélet indokolása szerint az ítélet táblája osztotta az elsőfokú ítélet jogi álláspontját, ami azon alapult, hogy a Magyar Nemzeti Bank a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bit.) 320. §-a szerint biztosítási szükséghelyzetre figyelemmel, felügyeleti intézkedés keretében döntött felügyeleti biztos kirendeléséről. A tevékenységi engedély visszavonásával egyidejű felügyeleti biztos kirendelésének a biztosítási állomány átruházása a célja [Bit. 167. §]; a kirendelésre - a felügyeleti biztosra vonatkozó általános szabályok szerint - irányadó volt a 180 napos határidő szabálya [Bit. 295. § (3) bekezdés]. A felügyeleti biztos kirendelésének törvényben meghatározott időtartama leteltével a felperesek kirendelése megszűnt, a Fővárosi Törvényszék nyilvántartó bírósággént a jogszabályoknak megfelelően rendelkezett a korábbi

igazgatósági tagok képviseleti joga bejegyzéséről és a felügyeleti biztosra vonatkozó adatok nyilvántartásból való törléséről.

- [13] A másodfokú bíróság kiemelte a Bit. 167. § (2) bekezdése és a 295. § (3) bekezdése együttes értelmezésével, hogy az állományátruházás sikeres lebonyolítása céljából kirendelt felügyeleti biztos feladatköre nem értelmezhető határozatlan idejű, a megjelölt körülményhez - mint feltételhez - kötött kirendelésként. A felügyeleti biztosra vonatkozó általános szabályok (Bit. XXII. Fejezet 295-299. §) szerint biztosítási szükséghelyzetben a felügyeleti biztos kirendelésének egyik esete a tevékenységi engedély visszavonása a Bit. 295. § (1) bekezdése, 320. §-a szerint. A Bit. 295. § (3) bekezdése a felügyeleti biztos kirendelését legfeljebb 180 napra engedi, amelyhez képest egyedül a (4) bekezdés tartalmaz eltérő rendelkezést a felszámolási eljárás esetére. A Bit. 167. §-a a kirendelés idejére nézve speciális szabályt nem tartalmaz, a (2) bekezdésében írt cél nem volt határidő- vagy feltétel-szabályként, ezáltal a kirendelést határozatlan időtartamúvá tevő rendelkezésként értelmezhető.

Felülvizsgálati kérelem, ellenkérelem

- [14] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és helyette a keresetnek helytadó határozat meghozatalát kérték.
- [15] Arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet a Bit. 167. §-ába, 297. § (2) bekezdésébe, a Magyar Nemzeti Bankról 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNB tv.) 4. § (9) bekezdésébe, 42. §-ába, 45. § a) pontjába, 46. § (2) bekezdésébe, a Cnytv. 29. § (1) bekezdés f) pontjába, 30. § (5) bekezdésébe, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdésébe ütközően jogszabálysértő.
- [16] Előadták, hogy a Magyar Nemzeti Bank - az Alaptörvény 41. cikk (2) bekezdésében is kiemelt jogállása és alapvető feladata szerint, az MNB tv. 4. § (9) bekezdésében írtak szerint - a pénzügyi közvetítő rendszer felügyeletét ellátó hatóságként [MNB tv. 45. § a) pont] hozott határozatot, amikor az alperesnél lefolytatott ellenőrzési eljárás lezárásaként visszavonta az alperes biztosítási tevékenység végzésére jogosító engedélyét és felügyeleti biztost rendelt ki az intézményhez a teljes biztosítási szerződésállomány átruházása érdekében.
- [17] Állították, hogy maga a kirendelő határozat tartalmazta a kirendelés időtartamát, amikor a felügyeleti biztost az a) pontban meghatározott feladat esetén az állományátruházás eredményes, a pénzügyi teljesítéssel záruló és az Magyar Nemzeti Bank részére igazolt befejezéséig vagy kétségtelen és végleges megghiúsulásáig jelölte ki. A felügyeleti biztos kirendelése - időtartamát tekintve - nem időtartamban kötött, hanem feltétel bekövetkezéséig történt. A Magyar Nemzeti Bank határozatában a kirendelés időtartamát két vagylagos feltétel bekövetkezéséig határozta meg: az egyik feltétel az állományátruházás eredményes befejezése, a másik az állományátruházás kétségtelen és végleges megghiúsulása volt.
- [18] Fenntartották, hogy a Bit. 167. §-a alapján kirendelt felügyeleti biztosra a törvény 295. §-ában írt 180 napos határidő szabálya nem irányadó. A Bit. 167. §-a - eltérően az általános szabályok szerint szükséghelyzet miatt elrendelt felügyeleti intézkedés céljától (Bit. 295-298. §) - a tevékenységi engedély visszavonása mellett az azzal érintett állomány átruházása érdekében kirendelt felügyeleti biztos szabályával a biztosítottak érdekeit védi. Ebben az esetben a felügyeleti biztos kirendelésének időtartama, annak maximális tartama nem bír garanciális jelentőséggel a társaság menedzsmentje, tulajdonosai szempontjából. A Bit. 167. §-a azt követeli meg, hogy a felügyeleti biztos mindaddig ellássa feladatát a biztosítottak érdekeinek védelmében, amíg azt sikeresen nem teljesíti vagy feladata teljesítése lehetetlenné nem válik. Mindebből állították, hogy a 2018-ban kirendelt felügyeleti biztos mandátuma nem járt le mindaddig, amíg a felügyeleti biztosi feladatokat ellátó személyek feladatukat jogszerűen nem látták el.
- [19] Álláspontjuk szerint a nyilvántartó bíróságnak a Cnytv. 29. § (1) bekezdés f) pontja alapján vissza kellett volna utasítania az I. rendű alperesi beavatkozó nyilvántartásba vételi kérelmét, mivel azt

nem a jogszabályban arra feljogosított személy nyújtotta be. A felügyeleti biztos kirendelésének időtartama alatt az I. rendű alperesi beavatkozó nem gyakorolhatta cégjegyzési jogát a Bit. 297. § (2) bekezdése alapján. Tévedett a nyilvántartó bíróság, amikor az igazgatósági tagok bejegyzésére irányuló változásbejegyzési kérelmet a Cnytv. 67. § (1d) bekezdése, 67. § (2) bekezdése, 30. § (1) bekezdése szerint a törvényben előírt feltételeknek megfelelőnek tekintette. A bíróságnak elsődlegesen a kérelem visszautasításáról, annak elmaradása esetén az érdemi elutasításáról kellett volna rendelkeznie a Cnytv. 30. § (5) bekezdése szerint.

- [20] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban fenntartására irányult. Egyetértett a jogerős ítélet indokaival.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [21] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt az ott megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek.
- [22] Az ügyben eljáró bíróságok jogszabálysértés nélkül, a Bit. felügyeleti biztosra vonatkozó általános és különös rendelkezései helyes értelmezésével foglaltak állást a biztosító tevékenységi engedélye visszavonásával egyidejűleg a biztosítási állomány átruházására kirendelt felügyeleti biztos kirendelésének tartamáról, és a kirendelés időtartamának leteltével az alperes ügyvezetését ellátó vezető tisztségviselők képviseleti jogáról. A Kúria a jogerős ítélet indokaival egyetértett, amelyek megismétlése nélkül az alábbiakat emeli ki.
- [23] A Bit. 167. §-ában szabályozott esetben a Magyar Nemzeti Bank - felügyeleti jogkörében - a biztosító tevékenységi engedélyének visszavonásával egyidejűleg dönthet az érintett biztosítási állomány átruházása érdekében szükséges intézkedésekről, idetartozóan az állományátruházás sikeres lebonyolítása céljából felügyeleti biztost rendel ki vagy a már kijelölésre került felügyeleti biztos megbízólevelét eszerint módosítja.
- [24] A Bit. 167. §-ában foglalt rendelkezés a biztosítási állomány átruházásáról a törvénynek a biztosítók reorganizációjára és felszámolására vonatkozó Negyedik részében, a reorganizációs eljárásoknál elhelyezett szabály (XIII. Fejezet). Míg a felügyeleti biztos intézménye a Magyar Nemzeti Bank által felügyeleti jogkörében tehető intézkedések egyike [Bit. 291. § (1) bekezdés r) pont]; kirendelésének szabályait - feltételeit és rendjét - a Bit. a biztosítók és viszontbiztosítók felügyeletét rendező Hetedik részben a XXII. Fejezetben, a Felügyelet intézkedési között szabályozza. Idetartozik a Bit. 295. §-a, amely kimondja egyrészt, hogy a felügyeleti biztos feladata az e törvényben foglalt szabályok betartása és betartatása [295. § (2) bekezdés], kimondja továbbá, hogy a felügyeleti biztos legfeljebb 180 napra rendelhető ki [295. § (3) bekezdés]; felszámolási eljárás esetén viszont a felügyeleti biztos megbízatása a felszámoló kijelöléséig tart, a (3) bekezdésben meghatározott időtartam a felszámoló kijelöléséig meghosszabbítható meg [295. § (4) bekezdés].
- [25] A Bit. 297. § (1) bekezdése - azon túlmenően, hogy a kirendelés tartamára a felügyeleti biztoshoz telepíti az igazgatóság tagjának törvényben és alapszabályban megállapított jogai és kötelezettségei gyakorlását - előírja, hogy a felügyeleti biztos megbízólevelében meg kell határozni feladatait.
- [26] A Bit. előzőekben vizsgált rendelkezéseiből együttesen következik a felügyeleti biztos kirendelésének kettős kötöttsége: kötött egyrészt időtartamában, meghatározottnak minősül továbbá a konkrét feladatot illetően is.
- [27] A Bit. 167. §-a a felügyeleti biztos kirendelésére vonatkozó általános szabályok (Bit. 295-299. §) közül nem a kirendelés tartamára vonatkozó rendelkezést [Bit. 295. § (3) bekezdés], hanem a felügyeleti biztos feladatát [Bit. 295. § (2) bekezdés, 297. § (1) bekezdés] specializáló szabály: az általános szabályokhoz képest a felügyeleti biztos jogállását csupán a konkrét feladat - a biztosítási állomány átruházása - meghatározásával egyediesíti, egyebekben - miként azt a jogerős ítélet helytálló indokolással levezette - a felügyeleti biztos kirendelésének tartamát nem érinti.
- [28] Rámutat továbbá a Kúria, hogy a kirendelés 180 napos tartamának megfelel a Bit. 167. §-ának további, az állományátruházás keretében szükséges intézkedések határidejére vonatkozó

szabályozása: az ajánlattételi felhívás határideje a kijelöléstől számított 30 nap, az ajánlattétel ideje az ajánlati felhívás közzétételétől számított két hónapban maximált, a döntési határidő pedig 15 nap [Bit. 167. § (3)-(6) bekezdés].

- [29] A törvény a 167. § (6a) bekezdésében meghatározza egyúttal azt is, hogy mely esetben tekinthető a biztosítási állomány átruházásában előírt intézkedés megtétele sikertelennek: ez nem más, mint a Bit. 167. § (3)-(6) bekezdéseiben írt intézkedések eredménytelensége.
- [30] A fentiekből következően tévesen - a Bit. rendelkezéseivel ellentétes tartalommal - hivatkoztak a felperesek a felügyeleti biztos feladatmeghatározásának egyfajta feltétel jellegére, az adott kirendelés feladathoz rendelt tartamára és magára a kirendelő határozat általuk helyesnek tartott értelmezésére, kötőerejére. A Magyar Nemzeti Bank felügyeleti biztos kirendeléséről szóló határozata a felügyeleti biztos feladatának meghatározásával a Bit. 297. § (1) bekezdésének második mondatában írt elvárást teljesítette, anélkül hogy a kirendelés tartamára vonatkozó szabály érvényesülését a Bit. 295. § (3) bekezdése szerint érintette és lerontotta volna.
- [31] A felügyeleti biztos 2018. május 10-i határozaton alapuló kirendelése a törvényben meghatározott időtartamban - 180 napig - állt fenn. A kirendelés tartamát követően az alperes vezető tisztségviselőinek joggyakorlása a továbbiakban nem volt korlátozott a felügyeleti biztos jogállása miatt, képviseleti joguk bejegyzése - a felügyeleti biztos adatainak egyidejű törlésével - nem volt jogszabályba ütköző.
- [32] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [33] Az eredménytelen felülvizsgálati kérelem alapján a felperesek egyetemlegesen kötelesek megfizetni az alperes részére kirendelt ügygondnok ügygondnoki díját a Pp. 405. § (1) bekezdése, 364. §-a folytán alkalmazandó Pp. 77. § (7) bekezdése, 83. § (1) bekezdése szerint, amelyet a Kúria a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 1. §-a, 5. §-a alapján a kifejtett tevékenység mérlegelésével, a 2019. évi LXXI. törvény 62. § (4) bekezdésében meghatározott ügyvédi óradíj alapulvételével, áfa felszámítása nélkül határozott meg.
- [34] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. december 1.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró, Dr. Csőke Andrea s.k. bíró

A kiadmány hitelül: